

**ЗАКОНОДАВЧІ ВИМОГИ ЩОДО РАЦІОНАЛЬНОГО
ВИКОРИСТАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗЕМЕЛЬ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ**

Земля – найцінніше багатство України, і тому від раціонального та ефективного використання земельних ресурсів залежить добробут нашої країни. Вже не перший рік Україна є лідером на позиціях світових аграрних ринків, оскільки має дуже родючі ґрунти. Тому, володіючи третинною світових чорноземів, наша держава має високий потенціал розвитку сільського господарства. Наразі, внаслідок складних економічних умов, диспаритету цін на сільськогосподарську продукцію і промислову продукцію, в окремих областях України посилився процес регресу ґрунтів, підвищується кислотність ґрунтового шару і зменшується вміст гумусу, а також посилилася проблема з балансом поживних речовин в землеробстві.

Задля того, щоб зберегти родючість і продуктивність сільськогосподарських угідь, поліпшити екологічну стійкість, створюються норми стосовно використання та охорони земель сільськогосподарського призначення. Ці норми було розроблено відповідно до Конституції України, Земельного кодексу України, Законів України “Про охорону земель”, “Про державний контроль за використанням та охороною земель”, “Про землеустрій”, “Про оренду землі”, “Про фермерське господарство”, “Про охорону навколишнього природного середовища” та інших нормативно-правових актів.

Варто зауважити, що постійно проводяться агрохімічні обстеження земель, видаються агрохімічні паспорти, вони фіксують первинні і поточні рівні забезпеченості корисними речовинами ґрунтів і рівні їх забруднення. Держава здійснює контроль за захистом земель сільськогосподарського призначення від ерозій, селів, підтоплення, а також інших видів деградації. Цей контроль здійснюється на основі реалізації передбачених державними і регіональними програмами заходів, згідно з робочими проектами рекультивації, захисту земель від ерозії, а також іншої документації з землеустрою. Забороняється використовувати земельні ділянки, що призводить до погіршення їх якості.

У сільському господарстві останнім часом, задля підвищення врожайності сільськогосподарських культур, стали використовувати агрохімікати, пестициди, мінеральні добрива, призначення яких полягає у боротьбі з небажаною рослинністю, хворобами та шкідниками рослин. Здавалося, що все це поліпшує якість земель сільськогосподарського

призначення, але водночас це є причиною виникнення негативних наслідків : забруднення води, ґрунтів, погіршується якісний та кількісний стан урожаю сільськогосподарських культур. Всі наведені вище чинники негативно впливають на стан здоров'я населення [1].

Стан земельних ресурсів залежить також і від обґрунтованості проведення меліоративних робіт. Наслідком неправильного проведення меліорації є зниження рівня ґрунтових вод. Меліорацією земель є комплекс гідротехнічних, культуртехнічних, хімічних, агротехнічних, агролісотехнічних та інших меліоративних заходів, які здійснюються для того, щоб регулювати водний, тепловий, повітряний та поживний режим ґрунтів, зберегти, а також підвищити родючість і формувати екологічно збалансовану раціональну структуру угідь.

Не менш важливим є питання щодо рекультивації порушених земель. Під рекультивацією земель слід розуміти повне або часткове відновлення земель, які порушені господарською діяльністю, здійсненою раніше; сукупність робіт відносно відновлення продуктивності та господарської цінності земель, поліпшення умов навколишнього середовища [2]. Варто зазначити, що при розробці родовищ корисних копалин, виконання геологорозвідувальних, будівельних, дослідницьких робіт, порушується чи знищується ґрунтовий покрив.

Таким чином, питання щодо раціональності та правильності користування та охорони земель сільськогосподарського призначення є актуальним, зважаючи на загальну кількість деградаційних процесів. До основних способів вирішення питань стосовно забруднення земель сільськогосподарського призначення слід віднести: запобігання забруднення земельних ресурсів (в тому числі і навколишнього природного середовища), підвищення родючості ґрунтів, а також забезпечити надійним захистом від ерозії.

Список використаних джерел

1. Екологічне право України / За редакцією А.П. Гетьмана і М.В. Шульги. – Харків «Право». – 2005. – С. 384.
2. Рекультивація земель. Навчальний посібник / За редакцією Л.А. Волкова– Рівне: НУВГП, 2009. – С. 88.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Караханян К.М.